

Indenrigs- og Sundhedsministeriet
im@im.dk

Dato: 12. maj 2011

Brevid: 1380962

Administrationen
Alléen 15
4180 Sorø

Tlf.: 70 15 50 00
Ledelsessekretariatet
@regionsjaelland.dk

Bemærkninger til Rigsrevisionens beretning om elektroniske patientjournaler på sygehusene

Indenrigs- og Sundhedsministeriet har i brev af 4. marts 2011 bedt om Regionsrådets bemærkninger til Rigsrevisionens beretning om elektroniske patientjournaler på sygehusene og Statsrevisorernes bemærkninger til beretningen.

Regionsrådet har behandlet sagen på sit møde den 5. maj 2011, og i overensstemmelse hermed har regionen følgende bemærkninger:

Beretningen er baseret på en undersøgelse, som Rigsrevisionen har gennemført i 2010, hvor Region Sjælland har bidraget på lige fod med de øvrige regioner.

Undersøgelsen har været afgrænset til PAS-, Notat-, Medicin-, Booking- og Rekvisition/svar-moduler med primært fokus på notat- og medicinmoduler med udgangspunkt i lægers og sygeplejerskers anvendelse heraf.

Generelt fremhæves det, at det kun er på få sygehuse, at den papirbase-rede journal er erstattet med epj. Det skal supplerende bemærkes, at Region Sjælland ikke har et "epj-produkt", men en samlet "sundheds-it-løsning".

Af særlig interesse for Region Sjælland har vi noteret os følgende:

- det fremhæves, at Region Sjælland er den eneste region, der har en komplet konsolideret sundheds-it løsning
- det fremhæves, at Region Sjælland har indført single-signon og fastholdelse af patienten i kontekst
- Region Sjælland kritiseres for ikke at have elektronisk plejedokumentation
- Region Sjælland kritiseres for ikke at have et samlet overbliksbillede

Beretningen og hovedkonklusionerne er baseret på tre hovedområder:

- Indførelse af papirløse arbejdsgange
- Adgangen til patientoplysninger

- Anvendelse af notatmodul og medicinmodul

Desuden indgår Indenrigs- og Sundhedsministeriets indsats vedrørende epj i regionerne i konklusionen.

Indførelse af papirløse arbejdsgange

Det er Rigsrevisionens opfattelse, at effekterne i form af øget effektivitet og øget patientsikkerhed først reelt opnås, når papirjournalen er afskaffet, og at jo færre dokumenter, der er at finde i papirform, des nærmere er sygehusene på at have erstattet papirjournalen med epj. Region Sjælland er ikke enig i dette kriterium som målepunkt for graden af indførelse af epj, idet papirkopier kan være nødvendige og relevante i visse sammenhænge, og at papirjournalen i øvrigt automatisk vil forsvinde, når de digitale løsninger er bedre end papiret. Region Sjælland er heller ikke enig i, at der er tale om dobbeltarbejde, når der printes en kopi af journalmateriale, der er registreret/skrevet elektronisk, og som i nogle sammenhænge anvendes elektronisk.

Det fremgår ikke af beretningen, at der allerede er områder i Region Sjælland, hvor der stort set er papirløse arbejdsgange, f.eks. Psykiatrien i Vordingborg og dele af obstetrikken, selvom dette i undersøgelsen er anført over for Rigsrevisionen.

Der er i indledningen foretaget en afgrænsning af undersøgelsen til at omhandle fem moduler: PAS-modul, notatmodul, medicinmodul, bookingmodul og rekvisition/svarmodul. Det er derfor inkonsekvent, når der i opgørelsen over patientoplysninger, der er nødvendige i forbindelse med behandlingen af patienten, i sammenligningen er medtaget elementer, der ligger uden for afgrænsningen, som det fremgår af figur 1 i beretningen.

Regions Sjælland er naturligvis ikke uenig i, at alle kliniske oplysninger er nødvendige og relevante, men det giver en misvisning i denne undersøgelses konklusioner i forhold til den valgte afgrænsning.

Det er anført, at regionerne ikke har planlagt initiativer, der omfatter overgangen til papirløse arbejdsgange. Region Sjælland finder denne opfattelse for unuanceret, da regionen allerede på undersøgelsestidspunkt havde igangsat et projekt mhp. indskanning af journalmateriale, der alene findes på papir, som et skridt på vej mod den papirløse journal.

Status og planer for Region Sjælland

Hovedparten af den kliniske dokumentation, med udtagelse af plejedokumentationen, findes i dag elektronisk i forskellige sundheds-it systemer, men kopier er hidtil printet ud til en papirjournal.

I forbindelse med skanningsprojektet er det besluttet, at der fra den 1. marts 2011 i psykiatrien og fra den 1. april 2011 i somatikken som udgangspunkt ikke længere skal printes kopi af materiale, der findes elektronisk. Dog kan arbejdskopier printes til brug i den konkrete patientkontakt. Dokumentation, der foreligger elektronisk, arkiveres ikke længere i en fysisk papirjournal, ligesom denne ikke sendes/faxes ved overførsel af en patient, da journalen netop vil være elektronisk tilgængelig i sit fulde omfang, når skanningen er gennemført. Indtil nyt laboratoriesystem og digitalt EKG-system er implementeret i løbet af 2011, vil disse to dokumenttyper forsat foreligge på papir.

Der er i stigende omfang ønske om at få gjort plejedokumentationen elektronisk, og der pågår afklaringer af, hvorledes dette kan løses inden for nuværende systemportefølje i løbet af 2011-12.

Det vil endvidere blive sikret, at der bliver mulighed for både tværfaglig og monofaglig elektronisk dokumentation i samme system for alle kliniske faggrupper, når udskiftningen af nuværende kliniske it-løsning skal gennemføres i løbet af nogle år.

Adgangen til patientoplysninger

Region Sjælland har allerede konsolideret til én samlet løsning på de basale klinisk IT-områder, men kritiseres for at mangle planer for at indføre en tværfaglig journal, hvor også plejedokumentationen er med.

Region Sjælland har indført single-signon og patientkontekstbevarelse, men mangler et overbliksbillede, som efter Rigsrevisionens opfattelse er et skærmbillede, som præsenterer de vigtigste oplysninger om patienten, fx notater, diagnose, medicinering og undersøgelsesvar på samme skærmbillede. Det er anført, at Region Sjælland ikke har fremsendt dokumentation for, at regionen har indført overbliksbillede. Det er for så vidt korrekt, idet der er fremsendt dokumentation for, at løsningen med overbliksbillede er købt og under test, men ikke udbredt endnu. Dette kunne dog godt have været kommenteret i beretningen.

Status og planer for Region Sjælland

Når nye sundheds-it løsninger anskaffes, sikres det på forhånd at de er regionalt konsoliderede og kan indgå i den kliniske portal – dette gælder f.eks. nyt laboratoriesystem, fælles billedarkiv og digital EKG, som er under implementering.

Med indførelse af journalskanning af den residual, der ikke foreligger elektronisk, vil der i løbet af 2011 være elektronisk adgang til stort set alle elementer i patient-dokumentationen.

I forskningsprojektet "Klinisk overblik" arbejdes der på at definere, hvad et relevant klinisk overblik er, og dermed hvilken præsentation af kliniske data, der er relevante i hvilke sammenhænge. Dette vil således danne grundlag for at kunne indføre det optimale kliniske overblik.

Der er dog allerede tilkøbt en flermodulvisning til den kliniske portal, som aktuelt er i testfase, og som vil være implementeret i løbet af 2011. Den vil understøtte Rigsrevisionens opfattelse af et overblik på ét skærmbillede.

Vedr. elektronisk plejedokumentation – se venligst under "Indførelse af papirløse arbejds-gange"

Anvendelse af notatmodulet og medicinmodulet

Det anføres igen her, at sygeplejersker typisk registrerer plejeoplysninger i en papirjournal, hvilket også gælder Region Sjælland. Det er forsat lægesekretærer, der efter diktat fra lægen registrerer behandlingsoplysninger elektronisk i et notatmodul. Efter Rigsrevisionens opfattelse er dette en ekstra arbejdsgang, der kan medføre, at notatet ikke altid er opdateret, og at registreringen kan være fejlbehæftet.

Region Sjælland har gjort rede for det planlagte (og nu igangsatte) projekt med implementering af digital diktering og elektronisk talegenkendelse, men dette fremgår ikke af beretningen.

Undersøgelsen omfatter opgørelse af anvendelsen af notat- og medicinmoduler baseret på oplysninger om antal logon til disse systemer. Region Sjælland har i forløbet gjort opmærksom på de store usikkerheder, der er forbundet med denne opgørelse, og tallene må således tages med meget stort forbehold.

Status og planer for Region Sjælland

Vedr. elektronisk plejedokumentation – se venligst under ”Indførelse af papirløse arbejds-gange”.

Mht. inddatering så vil implementering af digital diktering med talegenkendelse, som skal være gennemført inden udgangen af 2011, imødekomme Rigsrevisionens kritik af den ekstra arbejdsgang, idet vi med dette system vil få lægen til direkte at inddatere i notatmodulet.

Mht. anvendelse/logon på notat- og medicinmoduler, så er andelen af henholdsvis læger og sygeplejersker, der dagligt logger på disse moduler svarende til gennemsnittet for alle regioner. Opgørelsen skal dog tages med stort forbehold pga. undersøgelsesmetoden.

Region Sjælland har i øvrigt igangsat projektet ”Effektiv Systemadgang” i RSI-regi, som vil sikre enkel og hurtig adgang til bl.a. notat- og medicinmoduler med mulighed for at medtage det aktuelle skærbillede fra en skærm til en anden (”forsæt hvor du slap”).

Indenrigs- og Sundhedsministeriets indsats vedrørende epj i regionerne
Region Sjælland tager dette afsnit til efterretning.

Generelt vedr. undersøgelsesmetoden

Region Sjælland har i lighed med de øvrige regioner og Danske Regioner fremført en række kritikpunkter og forbehold i forhold til undersøgelsesmetoden.

Rigsrevisionen har gennemført undersøgelsen på 31 sygehuse. Rigsrevisionen har ikke skelnet mellem store og små sygehuse. Det skal i denne sammenhæng bemærkes, at Sygehus Nord, henholdsvis Sygehus Syd i Region Sjælland tæller som hvert ét sygehus, og sammenlignes med meget mindre enkeltsygehuse, f.eks. ”Thy-Mors Sygehus”, der også tæller som ét sygehus.

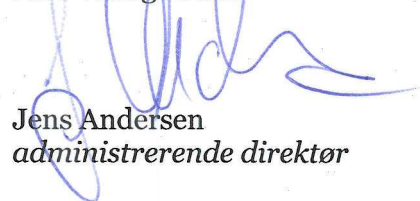
Der er lagt en række definitioner, f.eks. vedr. ”epj”, ”overblikbillede” og ”papirløse arbejds-gange” til grund, som ikke nødvendigvis afspejler Regions Sjællands opfattelse og anvendelse af disse begreber. Som nævnt i indledningen anvender Region Sjælland f.eks. ikke betegnelsen ”epj”.

De målinger, der er foretaget på baggrund af data leveret fra Region Sjælland, er behæftet med store usikkerheder, hvilket Rigsrevisionen også er gjort opmærksom på, hvorfor nogle konklusioner må tages med forbehold for datagrundlagets konsistens og kvalitet.

Statsrevisorernes bemærkninger til beretningen

Regionen tager Statsrevisorernes bemærkninger til beretningen til efterretning.

Med venlig hilsen

Jens Andersen
administrerende direktør